

Kolektivní logopedické cvičení pro hlásku „A“ Anička

Jana Dřimalová, DiS.

Cíle: *rozvoj hrubé a jemné motoriky, zvládat jednoduché pracovní úkony, spoluvytváření prostředí pohody, rozvoj smyslového vnímání, procvičení mluvidel dětí, Respektovat a spolupracovat, vyjadřovat se prostřednictvím různých činností, poznávat svět a jeho rozmanitost rozvoj sluchového vnímání a fonemického sluchu*

Věk: 3-4 roky

Pomůcky: *papírové loutky Aničky a Adámka k motivační pohádce, velká jablíčka dle počtu dětí+učitelka, bublifuky dle počtu dětí, papír s předkreslenými jablíčky (foukání do kaňky), zředěná temperová barva na jablka, polštář pro každého, obruče dle počtu dětí, naskenovaný zvětšený zalaminovaný obrázek pro rozvoj slovní zásoby, stuha pro každé dítě.*

Postup:

Motivace

Pohádka o líné Aničce

Byla jednou jedna holčička, která se jmenovala Anička. Tahle Anička se celý den jenom povalovala, ležela na gauči, jedla čokoládu a bonbony, nudila se a zívala. Její pusinka byla pořád dokořán a Anička vydávala divné zvuky. Asi takové! (zívání) Pojdte si to všichni zkusit! Pořádně zívňte! Ano, přesně takhle to Anička dělala a tak to znělo.(Děti zkoušejí zívání.)

Její maminka a tatínek z ní byli smutní, ale nevěděli si s ní rady. Zkrátka, Anička byla líná. Jednou k nim přišla na návštěvu sousedka se svým malým synkem Adámekem. Adánek se těšil, že si bude s Aničkou hrát, ale ta měla zrovna pusku od čokolády a zívala na celé kolo. Adánek nabízel Aničce, že si půjdou ven házet míčem a přitom kousal do krásného červeného jablíčka. Jablíčko bylo velké a Adánek na něj musel otevírat pusinku hodně dokořán. Takhle moc dokořán! (Děti si vyzkouší).

Anička na Adámka znuděně koukala a ven se jí vůbec nechtělo. Adánek jí začal říkat básničku:

*Ančo, Ančo, Aničko,
budeš mít velké břicho.
Já jím radši jablíčka,
jsem čilý jak rybička.*

A tu se Anička zastyděla. Nechtěla mít velké břicho, ani nechtěla, aby se jí Adánek posmíval! Vyskočila z gauče, utřela si pusku od čokolády a hodně otevřela pusinku. Proč? Tentokrát si nechtěla zívnout, ale dostala chuť na jablíčko, které jí Adánek nabídl.

A od té doby chodila Anička s Adámkem každý den ven a pusinku otevírali oba jenom na jablíčka ke svačince.

1. Dechová cvičení

- **Bublířuk** - Kdo z dětí vyfoukne bublinu velkou jako Adámkovo jablíčko? Komu jablíčko nejdéle vydrží a nepraskne? Pomalý a plynulý výdech do tvořítko.
- **Foukání do kaňky** - Kdo bude mít nejhezčí jablíčko? Děti vybarvují předkreslená jablíčka foukáním do kaňky dle své fantazie, dítě se snaží co nejdéle foukat, aby byla celá plocha jablíčka zabarvená.

2. Motorika mluvidel

- nácvik polohy rtů - pusinka, úsměv se zoubky ven, úsměv se schovanými zoubky, (zajíček- sešpulení rtů a přední zuby ven, spodní ret je schovaný pod předními řezáky)
- nácvik velkého čelistního úhlu – a) dlouhé zívnutí, krátké, kdo je nejméně ospalý; b) kousneme do velkého jablíčka, kdo si ukousne největší kus

3. Sluchové vnímání a fonemický sluch

Adámkem v naší pohádce mlsal jablíčka, protože jsou zdravá. Děti si lehnou na břicho na koberec, položí hlavičku na polštář. Učitelka pomalu vyjmenovává různé druhy ovoce a zeleniny, např.:

hruška, meloun, ananas, banán, mrkev, jahoda, pomeranč, kedluben, mandarinka, rybíz, malina, angrešt, zelí, kapusta, kukuřice, borůvka, třešně, švestka...

Když děti uslyší slovo začínající na - A - zvednou hlavu z polštáře, při ostatních slovech hlava leží dál na polštáři.

Říkadlo s pohybovým doprovodem zaměřené na hlásku A

Hra na čápa a žabky

V místnosti jsou na zemi rozmístěny obruče - o jednu míň než je dětí. Děti předvádí žabičky, skáčou po místnosti. Mezi nimi chodí čapím krokem dítě - čáp, rukama napodobuje ptačí zobák a doprovází se říkadlem:

*Klapy, klap,
já jsem čáp,
co má malé žabky rád.
Klapy, klap,
já jsem čáp,
co má velký hlad.*

Poté čáp honí žabky, které se schovávají v rybníčku, aby je čáp nechytil. Ta, na kterou rybníček nezbude, dělá nového čápa.

Co nám říká obrázek?

Sedneme si s dětmi do kruhu na koberec, na zem položíme zvětšený obrázek. Rozvíjíme slovní zásobu otázkami k obrázku:

- Kdo odchází do školy? Ája
- Podle čeho poznáš, že jde do školy? Má aktovku.
- Jde pěšky? Jede autem.
- Kdo ji poveze do školy? Táta.
- Jakou barvu má jejich auto? Žlutou.

- Kdo zůstává doma? Máma a bráška.
- Co pije maminka? Čaj nebo kávu.
- Jaké tričko má bráška? Pruhované.
- Jakou barvu mají dveře od domu? Zelenou.

Rytmizace říkanek

*Máma chová Hanu,
Hana malou pannu.
Táta chová Adama,
Adam pejska Alana.*

Děti předvádějí pohybem paží chování děťátka, případně lze využít hraček.

Jaká další jména děti znají? Jak se jmenují jejich sourozenci? Říkanou můžeme využít jako rozpočítadlo.

*Malá Ála
ráda hrála
na zahrádce kuličky.
Snad proto má
na památku
ve tvářičkách dolíčky.*

Cvičení motoriky (hrajeme si se stuhou)

Říkanka:

*Ted' je stuha hádek,
a ted' zachumlánek.
Ted' je čarou za letadlem,
se stuhou si takhle hrajem.*

Dítě nejprve napodobuje stuhou plazení hada, na zachumlánka ji zmuchlá oběma rukama, nakonec ji drží za konec nad hlavou a běží s ní.

Zkušenosti s realizací: *Protože pracujeme s hodně malými dětmi, osvědčilo se mi téma rozložit na 3 dny až týden s ohledem na individualitu skupiny. Povídání o obrázku je dobré dělat po menších skupinách, aby měly prostor mluvit všechny děti ve skupině a povídání se zbytečně neprotahovalo.*

Zdroje:

Kišová, H.(2010). *Říkadla a jednoduchá cvičení: pro děti od kojeneckého věku.*

Praha: Grada.

Pumpřla, R. (2011). *Umíš správně vyslovovat? Cvičebnice správné výslovnosti.*

Dubicko: INFOA.

Stará, E. (2004). *Žezicha se nežíká.* 1. Havlíčkův Brod: Fragment.

Obrázek k části „Co nám říká obrázek?“

